

ความต้องการและการใช้สื่อดิจิทัลของอาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ

นางสาวณัฐวี ตั้งตาเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-162-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**NEEDS AND USES OF AUDIOVISUAL MATERIALS OF ART FACULTIES
IN STATE UNIVERSITIES**

Miss Nattavee Tangtacharoen

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science
Department of Library Science**

Graduate School

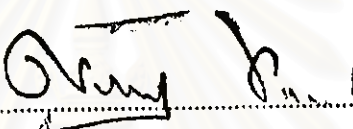
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

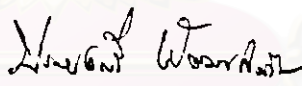
ISBN 974-332-162-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการและการใช้ไอศหัตถ์ของอาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ
โดย นางสาวณัฐวิ ตั้งตาเจริญ
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

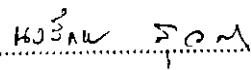

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธิจันทร์กุล)

..... กรรมการ
(นาง นงลักษณ์ สุวรรณกิจ)

ณัฐวิ ตั้งตาเจริญ : ความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ
(NEEDS AND USES OF AUDIOVISUAL MATERIALS OF ART FACULTIES IN STATE
UNIVERSITIES) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. พรพรรณพิมล กุลบุญ, 249 หน้า. ISBN 974-332-162-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหาวิชา แหล่งโสตทัศนวัสดุ รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการโสตทัศนวัสดุ

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์สาขาศิลปะมีวัตถุประสงค์ในการใช้โสตทัศนวัสดุเพื่อประกอบการสอน เพื่อศึกษาหาความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อใช้ประกอบในการจัดสัมมนาทางวิชาการ การฝึกอบรม และการบรรยายทางวิชาการ และเพื่อใช้ประกอบการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับมาก

รูปแบบของโสตทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการในระดับมากที่สุด คือ สไลด์ โดยใช้และต้องการเนื้อหาวิชา สาขาจิตรศิลป์ในระดับมาก และต้องการเนื้อหาวิชาสาขาศิลปะประยุกต์ และสถาปัตยกรรมในระดับมาก เช่นเดียวกัน สำหรับแหล่งโสตทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการในระดับมาก คือ แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว นอกจากนี้ยังต้องการแหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัย ในระดับมากอีกด้วย ส่วนปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุที่อาจารย์สาขาศิลปะประสบในระดับมาก คือ ปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุ และปัญหาอื่น ๆ

ผลการทดสอบความแตกต่างของความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะ 3 กลุ่มสาขาวิชา ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหาวิชา แหล่งโสตทัศนวัสดุ และปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุ พบว่าอาจารย์สาขาศิลปะทั้ง 3 กลุ่มสาขาวิชา ใช้โสตทัศนวัสดุไม่แตกต่างกันในเรื่องของวัตถุประสงค์ ส่วนรูปแบบ เนื้อหาวิชา แหล่งโสตทัศนวัสดุ และปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุ มีทั้งที่แตกต่างและไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา ...ม.ร.ร.น.ร.รักษาศาสตร์.....
สาขาวิชา ...ม.ร.ร.น.ร.รักษาศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....
ปีการศึกษา ...2541.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C810564 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: AUDIOVISUAL MATERIALS / ART FACULTIES

NATTAVEE TANGTACHAROEN : NEEDS AND USES OF AUDIOVISUAL MATERIALS OF
ART FACULTIES IN STATE UNIVERSITIES. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. PANPIMON
KOONLABOON. 249 pp. ISBN 974-332-162-4

The purpose of this research is to study needs and uses of audiovisual materials of art faculties in state universities concerning the objectives, forms, subject contents, sources, problems and suggestions as a mean to improve audiovisual materials services.

Findings reveal that objectives of the art faculties in using audiovisual materials are to be part of their instruction, to study and to keep pace with the academic advancement, to organize academic seminars, training and lectures and to produce academic works in the high level.

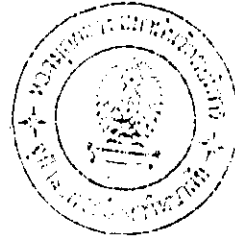
The form of audiovisual materials used and needed at the highest level is the slides. The subject contents used and needed at the high level are the fine arts. The needs are also high in the field of applied arts and architectures. The audiovisual source highly used and needed is personal collection. The need is also high from the sources provided within the universities. The problem which the art faculties encountered at the high level are audiovisual sources and others.

The test of the differences of needs and uses among the 3 groups of art faculties of different disciplines in terms of objectives, forms, subject contents, reveals that there is no significant difference in objectives while forms, subject contents, sources of audiovisual materials and problems appear to be both significant different and not significant different.

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา...บรรณารักษศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา...บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา...2541.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาอย่างดีเยี่ยมของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ขอขอบพระคุณคณะกรรมการคุมสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธิจันทร์กุล อาจารย์ณงลักษณ์ สุวรรณกิจ และเนื่องจากทุนวิจัยบางส่วนได้มาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ จรรมนง แสงวิเชียร คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร. อภินันท์ โปษยานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร. ทิพย์สุดา ปทุมานนท์ อาจารย์ อารยะ ศรีกัลยาณบุตร และอาจารย์ วิไล อัครเดชศักดิ์ ที่ได้คำแนะนำทางด้านศิลปะอันเป็นประโยชน์ ยิ่งต่องานวิจัย และขอขอบพระคุณอาจารย์สาขาศิลปะทุกท่าน ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ตลอดจนผู้ที่กรุณาช่วยเหลือในการเก็บแบบสอบถามทุกท่าน

ขอขอบคุณพี่ และเพื่อนทุกคนที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องทุกคนที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษา และให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

สถาบันวิทยบริการ

ณัฐวิ ตั้งตาเจริญ

เมษายน 2542

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.7 คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
2 ปรัชญาวรรณกรรม	8
2.1 การศึกษาสาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ	8
2.2 ความหมายและความสำคัญของโสทัดคนวัสดุ	14
2.3 รูปแบบของโสทัดคนวัสดุ	15
2.4 แหล่งโสทัดคนวัสดุ	20
2.5 หน่วยโสทัดคนศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ	25
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
4.2 ตอนที่ 2 ความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะ	76
4.3 ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุ	149
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	177
5.1 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	177
5.2 การทดสอบสมมติฐาน	198
5.3 ข้อเสนอแนะและประยุกต์ผลงานวิจัย	198
5.4 แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	200
รายการอ้างอิง	201
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามเรื่อง ความต้องการ และการใช้โสตทัศนวัสดุของ อาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ	205
ข. ตารางทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (SHEFFE)	223
ประวัติผู้เขียน	249

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สรุปและเปรียบเทียบรายละเอียดด้านต่างๆ ของหน่วยโสตทัศนศึกษาแต่ละแห่ง	45
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามมหาวิทยาลัย คณะ และภาควิชาที่สังกัด	56
3. จำนวนกลุ่มตัวอย่างอาจารย์สาขาศิลปะ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ภาควิชา และมหาวิทยาลัย	59
4. จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง รับคืนและนำมาวิเคราะห์ จำแนกตามมหาวิทยาลัย คณะ และภาควิชา	67
5. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา	71
6. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา	73
7. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	75
8. วัตถุประสงค์ในการใช้โสตทัศนวัสดุ	78
9. รูปแบบของโสตทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ	86
10. เนื้อหาวิชาของโสตทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ	100
11. เนื้อหาวิชาวีดิทัศน์ที่ใช้และต้องการ	112
12. เนื้อหาวิชาศิลปะประยุกต์ที่ใช้และต้องการ	119
13. เนื้อหาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่ใช้และต้องการ	128
14. เนื้อหาโสตทัศนวัสดุที่ใช้และต้องการ	133
15. แหล่งโสตทัศนวัสดุภายในมหาวิทยาลัยที่ใช้และต้องการ	138
16. แหล่งโสตทัศนวัสดุภายนอกมหาวิทยาลัยที่ใช้และต้องการ	142
17. แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัวที่ใช้และต้องการ	148
18. ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์	151
19. ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์ในด้านรูปแบบ	154
20. ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์ในด้านเนื้อหา	156
21. ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์ในด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุ	162
22. ปัญหาอื่นๆ ในการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์	167
23. สรุป เปรียบเทียบการใช้และต้องการโสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะในด้านต่างๆ	170